GAZETA KRAKOWSKA

Nro 16.

Z KRAKOWA DNIA 24 LUTEGO 1819. ROKU WE SZRODĘ

— *Z Krakowa* —

SENAT RZĄDZĄCY

Oznaymione sobie maiąc, iż Zgromadzenie Panien Norbertanek na Zwierzyńcu przy Krakowie, powodowane duchem prawdziwey pobożności powziętą dawniey myśl zapisania na Dobrach Klasztornych wiecznego Funduszu, na utrzymowanie dwunastu Panienek ubogich przy dostarczaniu onym mięszkania, żywności i opału, tudzież dawania im Nauki stanowi i płci ich przyzwoitey stosownie do przepisów od Rządu postanowionych. A nadto ieszcze założenia i utrzymowania o własnym koszcie Szkółk, Parafialney dla nauczania Dzieci mieyscowych płci obojey, teraz iuż zupełnie do skutku przywiodło, czuie się bydź obowiązanym do oświadczenia Zgromadzeniu rzeczonemu prawdziwego swoiego ztąd ukontentowania, i podania czynu tego przez pisma publiczne do powszechney wiadomości iako zasługuiącego na uwielbienie, i naśladowania godnego. Nie można albowiem lepiey powołaniu Zakonnemu i pierwiastkowemu celowi tych Zgromadzeń odpowiedzieć, a razem iawnieyszego okazać dowodu wdzięczności Fundatorom, iak przez dawanie poręki nieszczęśliwym i od losu opuszczonym. Daie zaś prawdziwe bogactwa kto usposabia do życia cnotliwego i pożytecznej pracy.

W Krakowie d. 13 Lutego 1819 roku.

Wodzicki, P. S.

Mieroszewski, *Sek. J. S.*

Z Warszawy d. 16 Lutego.

Dnia wczorayszego obchodzono tu uroczyście Imieniny N. Wielkiey Xiężney Anny Fedorowny, Małżonki Jego Cesarzewicowskiey Mości W. Xcia Konstantego, i N. Wielkiey Xiężney Anny Pawłowney, Królewicowey Niderlandskiey, tudzież święto orderu S. Anny, a dnia dzisieyszego obchodzi stolica nasza rocznicę urodzin N. Wielkiey Xiężney Maryi Pawłowny, Małżonki Xiążęcia Następcy Sasko-Weymarskiego.

W Imieniu Nayiaśnieyszego

ALEXANDRA I.

CESARZA WSZECH ROSSYY, KRÓLA POLSKIEGO, &c. &c. &c.

Kże NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Zwróciwszy uwagę Naszą na bieg spraw konkursowych i likwidacyynych, z rządów Austryiackiego i Pruskiego do załatwienia pozostałych, uznaliśmy, iż środki do zbliżenia ich końca dążące, są dwoiakiego rodzaiu: iedne prawodawcze, drugie porządkowe. Ponieważ pierwsze ulegaiąc obradom Izb Seymowych w późnieyszym dopiero czasie uchwalone bydź mogą, przedsięwzięliśmy śpieszną, iaka iest w mocy Naszey, przyniesć tymże sprawom pomoc, przez uzycie środków porządkowych, które się na tem zasadzaią: aby iak naywięcey osob pociągnąć do pracy; aby wybór Kuratora powierzyć samym wierzycielom, którym na przyśpieszeniu naywięcey zależy; aby nad pracuiącemi skuteczny utrzymywać dozór, oraz ich zachęcić do gorliwego działania przez stosowny wymiar nagrody: na przełożenie więc Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości, po wysłuchaniu zdan ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. W każdey massie mogą wierzyciele zmienić Kuratora i obrać sobie nowego, bądź z osób dopełnienia tego rodzaiu służby w linii sądowniczey usposobionych, bądź innych. W ostatniem razie, obowiązanym będzie Kurator wyręczać się w tem, co się dotycze popierania interessów prawnych osobami do tych czynności usposobionemi.

Gdyby na Kuratora wybranym został ieden z wierzycieli, w tym razie Sąd do popierania sprawy przeciw temuż Kuratorowi iako współwierzycielowi tyczącey się, wyznaczy szczególnego Kuratora, który wynagrodzonym zostanie z ogólnego funduszu niżey wskazanego.

Art: 2. Naydaley z upłynieniem dwóch miesięcy po ogłoszeniu ninieyszego postanowienia, każdy Trybunał zwoła wierzycieli, do wyboru Kuratora, przez obwieszczenie ogólne, wszyskie massy szczegółowo wyrażaące, które ma bydź umieszczone po trzykroć w gazetach Warszawskich i w dziennikach wszystkich Woiewódzkich.

Sąd wyznaczy termina stopniowe, bliższe dla mass, do których się ubiegaią wierzyciele bliżey mieszkaiący, i gdzie iest mniey wierzycieli: odleglejsze dla mass, do których ubiegaią się wierzyciele daley mieszkaiący, i gdzie iest więcey wierzycieli.

Będzie utrzymywaną lista wybranych Kuratorów i przedstawią wierzycielom w następuiących terminach, aby z ogólney liczby usposobionych, mogli mieć wiadomość o tych, którzy nie są ieszcze wielością pracy zaiętemi.

Art: 3. Wierzyciele albo sami albo przez umocowane osoby obierać będą Kuratora większością głosów. Niestawaiący w terminie ulegać powinni zdaniu stawaiących. Sąd zatwierdzi wybór Kuratora, i rozwiąże wszelkie w tym względzie zachodzić mogące spory ostatecznie.

Art 4. Teraźnieysi Kuratorowie obowiązani są bez przerwy czynności swe odbywać, i dopiero wtenczas ustaie ich obowiązek, gdyby zmienionemi zostali.

Art: 5. Jeżeliby żaden z wierzycieli w terminie do wyboru Kuratora wyznaczonym nie stanął, albo gdyby tylko ieden lub dwóch wierzycieli stanęło, wtenczas Sąd powierzy ukończenie massy te-

ważnieyszemu Kuratorowi, albo widząc go iuż bydź znacznie obciążonego innemi kuratoryiami, wyznaczy Kuratora z liczby ogólney usposobionych, którym przez wybór wierzycieli albo wcale żadna massa się nie dostała, albo w porównaniu mała tylko liczba mass udzieloną była.

Art: 6. Uważanemi są iako usposobieni do pełnienia obowiązków Kuratora i powinni przyiąć powierzone im przez wybór wierzycieli lub przeznaczenie Sądu kuratoryie:

a. Patronowie przy Trybunałach stawaiący.

b. Notaryusze Województwa.

Art: 7. Prócz tego Trybunały obowiązanemi są inne w prawie biegłe osoby uważać iako usposobionych Kuratorów, gdyby się wierzycielom podobało ich wybrać, a nawet w niedostatku wyboru mogą ich mianować Kuratorami pod następuiącemi warunkami:

a. nie powinni ciż Kuratorowie stawać w innych sprawach, poświęcaiąc się wyłącznie massom konkursowym i likwidacyynym.

b. ubiegaiący się o podobne kuratoryie okazać powinni zdatność, iaka iest przywiązaną do funkcyi Patrona lub Notaryusza Województwa, szczególniey zaś wymaga się po nich znaiomości ięzyka Niemieckiego w Województwach dawniey pod panowaniem Pruskiem, a znaiomość ięzyka łacińskiego w Województwach dawniey pod panowaniem Austryiackiem będących.

c. ciż Kuratorowie uważani będą, co do ich dalszey promocyi, iako osoby w czynney służbie zostaiące.

Art: 8. W Mazowieckiem Województwie obowiązani są Adwokaci w Sądzie Appellacyynym, Mecenasi przy Sądzie Naywyższym stawaiący, przyiąć powierzone im przez wybór wierzycieli lub przeznaczenie Trybunału Województwa Mazowieckiego, kuratoryie, i ulegać będą w tem co się dotycze pełnienia obowiązków Kuratora, karności Trybunału.

Art: 9. Gdyby wybór wierzycieli niepadł na żadną z osób w art: 6 7 i 8 wymienionych, wtenczas wybrany przez tychże wierzycieli Kurator, w popieraniu interessów prawnych powinien się wyręczać osobami w tychże artykułach wymienionemi.

Art: 10. Zważaiąc na znaczną liczbę nieskończonych ieszcze w Województwie Mazowieckiem spraw korpusowych i likwidacyynych, i chcąc, aby liczba członków Sądu odpowiadała powiększoney liczbie Kuratorów, przydaiemy do składu Trybunału Województwa Mazowieckiego dwóch Sędziów do czasu, dopokąd Trybunał potrzebować będzie powiększenia pomocy.

Art: 11. Wyznaczony w każdey massie referuiący Sędzia czuwać będzie z urzędu, aby się przepisom dekretu Królewskiego z dnia 15 Lipca 1809 r. we wszystkiem stało zadosyć, mianowicie, aby z administracyi massy zdane były rachunki; aby przez wierzycieli ułożony był dalszy sposób administracyi i iey kontrolla, ieżeliby iedno lub drugie w iakim szczególnym wypadku ieszcze dopełnionem nie był; aby Kuratorowie massy zatrudniali się ściąganiem aktywów massy, tam gdzieby było niebezpieczeństwo utraty tychże aktywów, ieżeliby windykacyia odłożoną została, aż do planu dystrybu-

cyi, to iest do czasu, w którym wierzyciel lub wierzyciele sami zarządzać będą przekazanemi im funduszami.

Jeżeli do massy należą dobra nieruchome, Sędzia referuiący czuwać będzie, aby te nie czekaiąc ukończenia massy sprzedanemi były; a w przypadku zachodzących przeszkód lub niemożności sprzedania za przyzwoitą cenę, aby Kurator spiesznie zwołał wierzycieli dla uradzenia właściwych środków, albo wrazie niezgodności, aby rzecz przedstawioną była Sądowi do rozwiązania sporu.

Art: 12. Tenże Sędzia obowiązanym iest ciągle z urzędu kontrollować Kuratora massy we wszystkich iego czynnościach, i nie może bydź odrywanym przez powierzenie mu innych obowiązków z mieysca urzędowania. Z tabelli szczególnych podług przepisanego wzoru, przez Sędziów utrzymywać się mianych, układaną i przesyłaną będzie do Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości tabella ogólna wykazuiąca stan obecny i postęp stopniowy spraw konkursowych likwidacyynych. Sędzia dostrzegłszy w którymkolwiek szczegle niedopełnienie przepisów, zwłokę, lub przeszkody, przedstawić to powinien wraz z opiniią swą Trybunałowi do decyzyi, sąm zaś odpowiedzialnym będzie za własne w tym względzie uchybienia, opieszałość, lub zwłokę.

Prezyduiący Sądu baczne rozciągną oko na referuiących Sędziow, aby ścisle dopełnili powierzonego im obowiązku, i rownie odpowiedzialnemi będą za własny niedozor.

Art. 13. Kuratorowie bądź wybrani przez wierzycieli, bądź mianowani przez Sąd, odbiorą wynagrodzenie odpowiadaiące ich pracy z funduszu, który się składa podług przepisów paragrafu 4go uchwały Rady Naywyższey tymczasowey Xięztwa Warszawskiego dnia 23 Lutego 1815 r. z potrąceń od schedy każdego na pewnych funduszach kollokowanego wierzyciela. Sąd ustanowi ilość tey składki, w miarę obfitości massy, a razem i obszerność podiętey dla iey ukończenia pracy, która to składka w żadnym iednak przypadku nie więcey wynosić może nad dwa od sta.

Gdy się w tym sposobie każda Massa za podięte około iey ukończenia prace uiści, Sąd takowe przez szczególne massy składane należytości wnieść zaleci do ogólnego funduszu, z którego każdy Kurator w miarę okazaney około ukończenia wszystkich mu powierzonych mass pilności i gorliwego starania wynagrodzonym zostanie.

Art. 14. Fundusz wynagrodzenia dotąd uzbierany rozdzielonym będzie pomiędzy delegowanych Sędziów i Kuratorów, którzy w epoce od daty wspomnioney uchwały pracowali, nie czekaiąc ukończenia wszystkich mass. W tym tedy celu, zamkniętym będzie obrachunek do dnia 1 Stycznia 1819 r.

Art. 15. Prezyduiący w Trybunale prześlą ten obrachunek do Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości, i dołączą do niego listę imienną osob zasługuiących na wynagrodzenie, przedstawiaiąc obraz czynności każdego i opiniią względem wysokości wynagrodzenia. Fundusz dotąd uzbierany nie może bydź całkiem wyczerpanym; Prezyduiący zatem taki rozdział funduszu zaproponować powinni, aby ieszcze pozostała się połowa na wynagrodzenie ostateczne po ukończeniu wszystkich mass.

Kommissyia Rządowa Sprawiedliwości roztrząsnąwszy rapport i opinią Prezyduiących w Trybunale, wyznaczy dla przedstawionych osób ilość nagrody, i Trybunału do ich wypłaty upoważni, taką iednak zachowuiąc miarę, aby dla Kuratorów z rozdzielić się mianego funduszu przynaymniey 5 z 6 części przeznaczonemi zostały.

Art. 16. W przypadku zmienienia Kuratora, Prezyduiący Sądu przedstawia dla odchodzącego Kuratora ilość nagrody zastosowaną do odbytych przez niego czynności.

Art. 17. Od dnia 1 Stycznia 1819 roku począwszy, fundusz wynagrodzenia rozdzielony będzie co kwartał pomiędzy Kuratorów delegowanych Sądu referuiących, officyialistów Sądu, którzy przez swą gorliwość i pracowitość przyczynili się do ukończenia często wspomnionych mass. Rozdzielenie uskutecznionem będzie w sposób przepisany artykułem 15 odkładaiąc zawsze połowę nowo uzbieranego funduszu do ostatecznego wynagrodzenia, i przeznaczaiąc summy rozdzielić się mianey 5 z 6 części dla Kuratorów.

W tymże czasie, to iest, co kwartał przesłane będą do Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości tabellaryczne rapporta o postępie spraw konkursowych i likwidacyynych.

Dopełnienie ninieyszego Postanowienia i ogłoszenie w Dzienniku Praw Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney d. 22 Stycznia 1819 r.

(Tu następuią podpisy.)

Z Peterzburga d. 21 Stycznia d. k.

Z powodu śmierci N. Królowey Jmć Wirtembergskiey ogłoszono tu co następuie:

"Obiawiaiąc wszystkim naszym wiernym poddanym, że N. Siostra Nasza, Królowa Jmć Wirtembergska Katarzyna Pawłowna, z woli Wszechmocnego Boga, w roku 31 od urodzenia, w dniu 29 Grudnia roku 1818 przeniosła się z tego doczesnego życia do wieczności; przekonani iesteśmy, że wszyscy wierni poddani nasi dzielić będą na żywszy smutek, którym Dom nasz Cesarski dotknięty został, i połączą gorące modły swoie z naszemi, o pokoy w Królestwie sprawiedliwych, duszy iey dobrey i cnotliwey.,,

Dan w Peterzburgu d. 14 Stycznia 1818

(pod.) *Alexander.*

Wszystko w stolicy tuteyszey okryło się żałobą z powodu tey śmierci. Przed kilku ieszcze dniami, wszystkie twarze wyrażały radość i szczęście z oglądania po kilkomiesięczney niebytności, Nayłaskawszego Cesarza i N. Matki Jego — lecz radość ta zamieniła się teraz w żal głęboki. Jeden powiew zimnego wiatru (wyraża Ruski Inwalid) zwarzył kwitnącą różę, naypięknieyszą rodziny Potężnego Monarchy ozdobę. Umilkły teatra nasze i bale. Spokoyność i ponura cichość zaięły mieysce wesołey wrzawy. Oby Nieba łaskawe zlały pociechę w udręczone boleścią serce N. Matki, i oby utuliły żal Jey sprawiedliwy, który wszyscy dzielą poddani.

Zima u nas nie wielka; naywiększy mroz w tym roku nie przeszedł stopni 10ciu.

Towary nasze, czyli raczey produkta kraiowe, iak n. p. konopie, len, oley, tłu-

stość, nie są w obcych portach popłatne, u nas iednak na mieyscu, dla potrzeb własnych rękodzielni, cena ich iest dosyć znaczna, a przeciwnie zagraniczne towary znacznie u nas spadaią. Kawę częściami kupuiąc, trzeba pud płacić po rubli 70, a hurtem za 60 i 65 wyborney dostać można. Cukru rafinowanego pud 50 rubli, a kupuiąc hurtem za 45 i 40 naylepszego dostać można. Kurs Peterzburgski iest zawsze iednostayny; dukat Hollenderski idzie po 10 rubli assygn: Rubel srebrny po rubli 3 i kop. 80.

Z Paryża d. 6 Lutego.

Izba Parów przyiąwszy także proiekt względem maioratu dla Xcia Richelieu, oddała go Królowi d. 3 przez deputacyią. Obie izby oddały temu Ministrowi zupełną sprawiedliwość.

Rada do urządzenia na nowo gwardyi narodowey składa się z P. Allent, Xiążąt Castries i Choiseul, PP. Ternaux i Wendel.

Przybył tu powracaiący z Londynu Amsterdamski Bankier Labouchere.

Wczoray pochowany tu został młody St. Marcellin, officer gwardyi Królewskiey i wnuk znanego Margr. Fontanes, który za polityczną sprzeczkę z szkolnym swoim przyiacielem Fayau w poiedynku zginął. Służył on pod Bonapartem, powrócił szczęśliwie z wyprawy do Rossyi, przeszedł na stronę Burbonów, stał się w krótce ultraroialistą i był współpracownikiem dziennika le Conservateur. Poiedynek nastąpił właśnie tego wieczora, kiedy Margr. Fontanes dawał wielką ucztę. Pierwszym z gości był przyniesiony do iego domu umieraiący wnuk. Uczta została natychmiast odwołaną. Dziennik Paryzki podaie z tey okoliczności bardzo rozsądny proiekt, aby poiedynki poddawane były pod sąd honorowych przysięgłych.

Redaktor iednego w półperyiodycznego pisma, który obraził pewny korpus jazdy, odebrał odwiedziny od dwoch ludzi zbroynych, którzy zostawili mu wybór albo pozbycia iednego ucha, rąbiąc się z iednym z nich, albo odwołania potwarzy. Wyprosił sobie u nich 24 godziny do namysłu.

Uważaią tu, iż teraz wielu Marszałków dawnego woyska choruie na podagrę. Może z nieprzyzwyczaienia do siedzącego sposobu życia.

Xże Richelieu poiechał d. 28 z. m. z Bordeaux do Włoch.

W tey chwili wyszło tu u Xięgarza Panckoucke dzieło pod tytułem: *Correspondance inedite, officielle et confidentielle de Napoleon Bonaparte avec les Cours etrangeres, les Princes, les Ministres et les Genereaux français et etrangers en Italie, en Allemagne et en Egypte. Tome 1.* Pierwszy tom tego nader ważnego autentycznego dzieła zawiera w 3 Xięgach korrespondencyią r. 1796 z d. 28 Marca, 13 Sierpnia, tudzież rozeym z Sardyniią, wzięcie Tortony, Bononii i opasanie Mantui. — Bonaparte opisuie Dyrektoryiatowi iak następuie niektórych owczesnych, a potem sławnych jenerałów: Berthier posiada talent, czynność, męztwo, rozum, zgoła wszystko. Augereau ma wiele rozumu, męztwa, tęgości; iest z woyną oswoiony, od żołnierzy lubiony i szczęśliwy. Massena iest czynny, niespracowany, śmiały aż do szaleństwa; ma bystrą przenikliwość i prędko się determinuie. Serrurier posiada żołnierską odwagę, lecz nie chce żadney

na siebie przyymować odpowiedzialności, nie dowierza woyskom, iest czynny, ale chorowity. Despinois miękki, nieczynny, nie iest lubiony, nie walczy na przodzie, zresztą dumny, maiący wiele rozumu, dobry polityk, więcey zdatny do wewnętrznego rządu niżeli do boiu. (Resztę jenerałów dywizyi iako to Sauret, Garnier, Meunier, Casabianca, Macquart, Gauthier, opisuie mało zdatnemi, aż do Jenerałów Vaubois i Sahuguet, których nie miał ieszcze sposobności poznać, ponieważ dotąd w twierdzach dowodzą)

Z Londynu d. 7 Lutego.

Rozeszła się tu wiadomość, iż bank zaprzestał zupełnie zmianki papierów, czemu iednak gazeta wieczorna zaprzecza. To iednak prawda, że skarbowe bilety bardzo spadły.

W liście do Admirała Mailtand, dowodzącym siłą Angielską na morzu środziemnem, oświadcza Dey Tunetański skłonność swoią do zawarcia z wszystkiemi Europeyskiemi Mocarstwami pokoiu, i że aż do tey chwili nie wysłe na morze żadnego swoiego okrętu przeciw banderze Chrześciańskiey.

Admiralicyi Angielskiey podany został ulepszony sposób do wyrachowania długości morskiey, którego wynalazcą iest Tucker i składa się z 6 rzędów liczb.

Podług doniesień z Wasingtonu pod d. 30 Grudnia, Senat Ziednoczonych Stanów miał iuż dwa posiedzenia przy zamkniętych drzwiach roztrząsaiąc nowy handlowy traktat z W. Brytanią. —— Pisma Wasingtońskie zawieraią także rapport wysłanego do Chili Kommissarza Ziednoczonych Stanów Bland o stanie tey prowincyi. Podług tego rapportu powstańcy Chili dzielą się na dwie strony, na których czele znayduią się dwie potężne rodziny. Rodzina Carrera kieruie stroną demokratyczną, a Larrin, do którey teraźnieyszy Dyrektor O'Higgins należy, stroną arystokracką. Gdy Jenerał woysk posiłkowych Buenos-Ayres, St. Martin, przez pobicie Jenerała Hiszpańskiego Marco pod Chacabuco przeważył zwycięztwo na stronę powstańców, oświadczył się za stroną Larrin, ponieważ dostrzegł w niey naywięcey talentów, dzielności i zgody. O'Higgins sam oświadczył Kommissarzowi północney Ameryki, iż nie sądzi, ażeby w tey chwili rząd reprezentacyyny mógł bydź dla sprawy niepodległości użyteczny; kongressy wyniszczyły Mexyk i Wenezuelę; w czasach niebezpieczeństwa potrzeba iedności i dzielności rządu, dla ratowania oyczyzny. Skoro zaś wolność zdobytą i spokoyność przywróconą zostanie, na owczas należy rząd republikański zaprowadzić. Pokazuie się więc, iż z takich powodów Bracia Carrera, którzy chcieli demokratyczną zrobić kontrarewolucyią przez sąd na śmierć potępionemi i straconemi zostali. — Ludność Chili podana iest do 1,200,000 ludzi, z których podczas pobytu rapportuiącego żyło ieszcze pod panowaniem Hiszpańskiem w twierdzach Valdavia, Conception, Penco i na wyspie Chiloe 400,000. Woysko patryiotów składało się z 6000 ludzi pomiędzy któremi było 2000 Murzynów z Buenos-Ayres. Jenerała O'Higgins, brata Dyrektora, i Pułkownika Freyre wyiąwszy, wszyscy officerowie głównego sztabu byli cudzoziemcy. Siła morska bardzo mało ieszcze znaczącą była, brakowało mianowicie maytków. Dowoz towarów i płodów do Chili wynosi do 4

mill. piastrów rocznie, z którego przypada na Angliią dwie, na północną Amerykę iedną i na Buenos - Ayres iedną trzecią część. Duchowieństwo ściąga uwagę Rządu; dobra iego wynoszą trzecią częsc gruntowey własności, a dochody do 10 mill. piastrów. —— W St. Jago wychodzą 4 gazety, z których iedna iest urzędowa. Trzy inne są wszelako przez urzędników pisane, i w iedney drukarni drukowane, ponieważ iedna tylko tam się znayduie. Nieszczęśliwi Carerowie sprowadzili do tey drukarni pierwsi prassy z Nowegoiorku i naypierwsi zaczęli wydawać dziennik Aurora, którego redaktorem był Henneriquez żyiący teraz na wygnaniu w Buenos - Ayres.

Z Włoch d. 31 *Stycznia.*

W Rzymie umarł d. 29 b. m. P. Aloyzy Alvares de Cunha, tymczasowy poseł Króla Portugalskiego i Brazyliyskiego przy Oycu S. —— Oddawnego czasu postanowiono wielką kopułę Kościoła S. Piotra w wszystkich częściach kazać naprawić i odnowić. Zwołano do tego ze wszystkich mieysc naysławnieyszych mozaykowych robotników, którzy teraz ukończyli to wielkie dzieło.

Traktat zawarty dawniey między Dworami Neapolitańskim i Rzymskim przykładania się wzaiemnie do wytępienia drogowych rozboyników, został na nowo na 4 miesiące ponowiony.

W Neapolu zaprowadzone zostały dla ukształcenia woyskowych trzy szkoły, to iest officerów, inżynierów, artyleryi i głownego sztabu, officerów pułkowych i nakoniec podofficerów i żołnierzy.

Z Madrytu d. 18 *Stycznia.*

Zaszłe w Walencyi zdarzenia tak są ciemne, iż nic z pewnością o nich donieść niemożna. Niektórzy twierdzą, iż uknowany tam był spisek na zabicie Gubernatora Elio, i że po dopełnieniu tey zbrodni w dniu oznaczonym, wydać miano odezwę do ludu o zwołanie stanów. Wiele osób zostało tam uwięzionych; osada iest zmocniona woyskiem z Katolonii, a miasto iest w stanie obleżenia ogłoszone. Spiskowi niebawnie maią bydź sadzonemi. Zastanowienia rzecz godna, iż od zaprowadzenia nowego porządku rzeczy w Hiszpanii, wszystkie spiski czynione są przez woyskowych: Jenerałowie Lacy i Porlier zakończyli życie na rusztowaniu. Mina ratował się ucieczką; lecz w Barcelonie i Korunnie znayduie się znaczna liczba uwięzionych officerów, którzy ieszcze nie są osądzonemi. Gdy Walencyia wystawiona iest na spiski, a Mancha na łup kup zbroynych, które niewiedzieć iak nazwać, prowincye Biskai, Nawarry, Arragonii i Katalonii używaią spokoyności.

Korsarze rokoszanscy, którzy pokazuią się codziennie pod brzegami Galicyi, zabrali w ostatnich dniach wiele kupieckich okrętów Hiszpańskich i nawet ieden przed samem portem Korunny.

Systema teraźnieyszych Ministrów nie ogłaszania nic o położeniu południowey Ameryki, iest u nas źrodłem niespokoyności. Prawda możeby tyle nie zatrważała ile domysły. Gazety zagraniczne zapełnione są wiadomościami o wypadkach w Peru, Chili i w prowincyiach ziemi stałey, a my, których naywięcey obchodzi, skazanemi iesteśmy na niewiadomość co się dzieie. Ta bolesna uwaga wstrzymać może patryiotyzm i wspaniałość kapitalistów od pożyczki 60 mill. reałów do którey są wezwanemi.

DODATEK
DO Nro 16
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 24 LUTEGO 1819 ROKU WE SZRODĘ

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Dobroczynności.

Panie nasze Protektorki Domu Opieki nowym Publiczność uięły i zabawiły widokiem. — Młode Damy i Kawalerowie w Sali W. Knotz, pięknie przybraney i oświeconey w dniu 19 b. m. grali dwie komedyie; pierwszą pod Tytułem Zamki na lodzie, drugą Francuzką les Ricochets. — Skutek oczekiwanie przewyższył. Oklask powszechy dowiodł, iż to poświęcenie się dla dobra bliźnich, uzyskało wdzięczność w sercach cnotliwych.

Towarzystwo Przyiacioł Muzyki wielką i przedziwną ułożyło Orchestrę.

Osób znaydowało się 546.

Po skończoney scenie, Aktor graiący Rolę Astolfa Kawalera woiażuiącego, oświadczył Publiczności następuiące wyrazy:

Łaskawa, Szanowna Publiczność!

Imieniem ubogich nayczulsze składam Ci dzięki, za łaskawą twoię obecność. — Skończyłem moią Rolę, ale ufny szlachetnym twoim uczuciem, śmiem wnosić, że Dom schronienia ubogich, pod twoią Opieką, przestanie bydź Zamkiem na lodzie.

Ja dodaię, że Wawel, siedlisko Królów, dziś nędzy ludzkiey przytułek, dowodem iest przemienney losu kolei, zawiść go niedosięże, lecz Istoty, które w nim zalegaią, gotowe pod mury Miasta powrocić, gdyby ustronie to, miało bydź kiedy dla nich Zamkiem na lodzie.

Mieroszewski, Prezydaiący.

Z Köthen d. 5 Lutego.

Podług nadeszłey tu przez sztafetę urzędowey wiadomości teraźnieyszy nasz Xże wyiechał z Małżonką swoią d. 30 Stycznia z Pszczeny, d. 7 Lutego ziedzie do Drezna, d. 9 do Lipska, a d. 11 do naszego miasta. Względem uroczystości na iego przyięcie wydał już Rząd tuteyszy rozporządzenie.

Z Minchen d. 6 Lutego.

Wczoray było publiczne posiedzenie Izby Deputowanych pod prezydencyią Barona Schrenk. Naprzód odczytane zostały protokoły posiedzeń d. 1 i 2 b. m. Po tem podane przełożenia i prośby. Prośba Jana Volkner z Kaufbeuern o przyspieszenie iego sprawy w sądach, dała powod

do żywych sporow. Wstęp tylko do niey przeczytano, a Prezes wniósł, aby członki powstaniem i siedzeniem dały znak czyli ma bydź do Ministeryium sprawiedliwości odesłana. Lecz wielu członków oparło się temu, i żądało, aby cała przeczytana i do przyzwoitey kommissyi izby odesłaną była, co utrzymało się, i prośba aż do obrania kommissyi na biorze Prezesa pozostała. Do drugich sporów dało powod doniesienie Prezesa pierwszey izbie, iż druga izba (Deputowanych) rozpoczęła swoie posiedzenia, bez odczytania tego doniesienia izbie. Tu przerwał spory drugi Prezes, P. Seuffert, wnioskiem, aby wyznaczona została kommissyia do ułożenia adressu podziękowania na mowę Królewską. Nakoniec P. Hacker wniósł aby wszystkie czynności obu izb były drukowane, co po niejakich sporach uchwalonem zostało.

Dziś zostali wszyscy Ministrowie, każdy przez dwóch Deputowanych do izby Deputowanych wprowadzonemi. Minister spraw wewnętrznych wszedł na mownicę i odczytał opis stanu Królestwa Bawarskiego, który w przód izbe Radców państwa przeczytał. Mówił naprzód o wdzięczności, iaka należy się świętemu Związkowi pierwszych Europeyskich Monarchów za korzyści, iakie na kraie Niemieckie zlali, potem zwróciwszy głos na stan Bawaryi, mowił o nayczystszych zamiarach Króla, który stosuiąc się do ducha czasu, nadał kraiowi swemu konstytucyią; wyliczał wszystkie urządzenia Królewskie, tyczące się nauk, oświecenia publicznego, bezpieczeństwa osób, wolności druku i sumnienia, przedsięwziętych budowli, podniesienia rolnictwa rękodzieł fabryk i handlu, dodaiąc z żalem, iż trzy ostatnie przedmioty nie znayduią się w kwitnącym stanie; nakoniec o ulepszeniu taryffy celney. Kończąc wyraził: iż Król wszystko uczynił dla uszczęśliwienia swego kraiu przez nadaną mu konstytucyią, a Ministrowie wszystko czynić będą, aby łącznie z Reprezentacyią narodową odpowiedzieć oycowskim zamiarom J. K. Mci.

Po ukończonem czytaniu trudniła się izba na taynem posiedzeniu obiorem swoich kommissyy, iako to prawodawczey, skarbowey, administracyyney, umorzenia długów, próśb i konstytucyynych urządzeń.

Przy przyięciu deputacyi d. 2 donoszącey o urządzeniu się izby wyrzekł Król te pamiętne słowa: "Przy duchu, który stany ożywia i przy iedności, która pomiędzy nami zachodzi, musi nasz zamysł przyyść do skutku. Dzień, w którym otworzyłem posiedzenia stanów, iest naypięknieyszym w życiu moim. Gdy to wielkie dzieło ukończonem zostanie, na owczas niechay Bóg mną rozrządzi."

Z Bruxelli d. 8 Lutego.

Zakupuiący place i buduiący się na zrownanych tuteyszych wałach, otrzymaią na kilka lat uwolnienie od podatków.

Bardzo liberalny proiekt tyczący się praw polowania podany został przez P. *Kemper* drugiey izbie Stanów jeneralnych.

W nocy d. 3 wybuchnął na ratuszu Amsterdamskim ogień; lecz szczęściem został zaraz dostrzeżony i ugaszony.

W Lowanium zaszła d. 30 Stycznia krwawa walka pomiędzy studentami i stróżami fontan, przyczem z obu stron wie-

le było ranionych.

Od Brzegów Menu d. 9 Lutego.

Podług pism publicznych naywiększą przeszkodą do zaprowadzenia konstytucyi w Elektorstwie Heskiem, iest uporczywe obstawanie uprzywileiowanych stanow przy swoich prawach, czemu sprzeciwiaią się oswieceni i miłością dobra publicznego ożywieni Hessowie, i pragną konstytucyi na reprezentacyi ludu zasadzoney.

Prace kommissyi w Frankforcie z Posłów 4 wielkich Europeyskich Mocarstw złożoney do oznaczenia granic pomiędzy kraiami Niemieckiemi, pokryte ieszcze są zasłoną taiemnicy. Członki tey Kommissyi umieszczone są w kalendarzyku stanu na rok teraźnieyszy przed posłami Seymu Niemieckiego.

Cztery wolne w Niemczech miasta nie ugodziły się ieszcze na naznaczony dla nich 12 artykułem Aktu Kongressu Wiedeńskiego sąd naywyższy, gdy takowe sądy są iuż w wszystkich Niemieckich kraiach urządzone.

Podług niezawodnych doniesień wyznaczona została w Królestwie Wirtemberskim kommissyia do ułożenia środków do wprowadzenia do seymu konstytucyi dla tego Królestwa.

Gazeia Spirska cieszy się, że PP. Kotzebue, Stourdza, Steffens i inni wygrali iuż swoie role w Niemczech.

Do urządzenia żeglugi na Elbie wyznaczony został za kommissarza z strony Austryi Baron Münich, a z Saskiey Radca skarbowy Bünau.

Dnia 22 i 23 Lutego 1819.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Pszenicy	24	—	22	—	20	—	18	—
— Zyta	12	—	11	15	11	—	10	15
— Jęczmienia	9	15	9	—	8	15	7	15
— Owsa	5	15	5	10	5	—	—	—
— Jagieł	40	—	36	—	34	—	30	—
— Grochu	12	—	11	—	10	15	9	—
— Rzepaku	29	—	28	—	26	—	24	—

Cena Zboża
W Warszawie d. 13 Lutego

Korzec Pszenicy	od Złp.	28 do	40.
— — Żyta	— —	14 —	18
— — Jęczmienia	— —	12 —	16.
— — Owsa	— —	8 —	11.
— — Grochu	— —	15 —	18.

Cena Zboża
W Gdańsku d. 12 Lutego

Łaszt 28 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	1000 do	1240.
Żyta	— —	600 —	700.
Jęczmienia	— —	580 —	600.
Owsa	— —	260 —	280.
Grochu	— —	680 —	720.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 15 Lutego

	Złp.	gr.
Czer. Zł. Holl: monetą Courant	19	4.
— detto Cesarski . — —	18	27
Fryd. Pruskie . . . — .	33	15
Luidor . . . . —	36	—
20to frankowy . . . . . — .	32	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 — .	233	—
Złoty ryński Szeinami . — ,	1.	20

TEATR NARODOWY

W przyszły Wtorek, to iest dnia 2 Marca 1819 Roku na DOCHOD *Franciszka Żebrowskiego* dana będzie nowa TRAIEDYIA w 5 Aktach, pod Nazwiskiem: WACŁAW IV. KROL CZESKI.

DONIESIENIA

Syndycy do upadłości Handlu pod firmą Franciszek Laszkiewicz Wyrokiem Trybunału z dnia 8 Lutego r. b. nastąpionym, mianowani, Stósownie do Art: 66 Kod: Hand: Księgi III wzywaią Wierzycieli to iest: Wydział dochodow Rzeczypospolitey Krakowskiey, Teklę z Milewskich Laskiewiczową, Fryderykę Müller, Alexandra

Donné, Antoniego Paszowskiego, Franciszkę Malczewską, Jana Boshenek, Franciszka Hahn, F. J. Kirchmaier i Syn, Antoniego Hölzel, I Geldwerth i kom: H. L. Binnenfeld, C. Hirschfeld, Samuel Schiie w Krakowie, Józefa Hrabię Niemoiewskiego w Oleśnie Jenerała Hrabię Morand, Laskiewicza de Friedenseld w Święcicach, JP. Jakubowicza, J. G. Schlenker, Charzewki i Böhm, F. Muhl i Schmidt, w Warszawie, A. L. M. Mühl i komp: w Gdańsku, J. A. Ruedorfer w Monachium, H. W. Bassenge i komp: w Dreznie, J. F. Schindler i komp: w Zerbst, Józef Ritter, Karol Dellavos w Wiedniu, Gähring i Gerhardt, Ernst Halberstad starszy, S. G. Schletter, C. F. Haenel F. A. Mainoni de Peter, Frege i komp: Thieriot i Bassenge; H. C. Platzman i Synowie, P. Schunk i komp: w Lipsku, J. G. Schmitz w Sztolbergu, A. Macher i komp: w Budzie. J. W. Tuschany, J. M. Thunis, Sukcessorowie Ballabene i komp: w Pradze, Schüttig i komp: w Görlitz, A. Gonthard i Syn w Frankforcie nad Menem, Ludwika Eichthal w Paryżu. J. Opitz w Berdyczowie, Braci Sellosterr w Wrocławiu zamieszkałych, aby się w przeciągu dni 40stu bądź osobiście, bądź przez swych Pełnomocników przed Syndykami upadłości w przytomności W. Kommissarza Sędziego Ostaszewskiego do teyże upadłości Delegowanego w Domu Władz Sądowych pod L. 106 stawili, oświadczenie swoie iakowey Summy są Wierzycielami, niemniey papiery i długi udowodniaiące wręczyli lub w kancellaryi złożyli, a to w porządku sprawdzenia Obligów i dalszych tymże kodexem przepisów wskazanych zachowania. —— W Krakowie dnia 18go Lutego 1819 r.

Maciey Stummer.
Wincenty Kirchmayer.

Pewien Obywatel maiący summy 1000, 2000, 3000, 4000 sztuk ważnych Hollenderskich dukatów są do pożyczenia od dnia 24 Czerwca 1819 roku na pewną hipotekę w Rzeczypospolitey Krakowskiey, lub w Woiewództwie Krakowskim. Życzący sobie pożyczenia summę którą, zgłosić się raczy do W. Adama Krzyżanowskiego Doktora oboyga prawa.

Pewien obywatel potrzebuie Nauczyciela do dzieci swoich, któremby posiadał doskonałą znaiomość ięzyka Francuzkiego i Niemieckiego, okazał znaiomość nauk klassycznych i świadectwa swey moralności. Życzący sobie raczy się zgłosić do J. W. Adama Siemonskiego.

Dnia Osmego Marca r. b. 1819 o godzinie 10 przed południem odbędzie się w Biórze Antoniego Matakiewicza, pisarza Aktowego W. ol: M. Krakowa i Jego Okręgu w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 225, licytacya przygotowawcza dwoch realności nieruchomych, to iest domu murowanego, w Mieście Żydowskim przy Krakowie pod Liczbą popisową 56 sytuowanego, tudzież piętra drugiego Kamienicy także w Mieście Żydowskim pod L. 82 stoiącey, a to w skutek rezolucyi Trybunału I. Instancyi W. ol: M. Krakowa i Jego Okręgu, w dniu 16 Stycznia, r. b. do Liczby 39 zapadłey, uskuteczniende sprzedarzy przez publiczną licytacyą na przedstawienie Ur. Kozłowskiego Kuratora massy bezdziedziczney Starozak: Man Salomona Hochwali, sądownie dodanego, w Krakowie na przedmieściu Wesoła pod L. 249 mieszkaiącego nakazuiącey. Realności powyższe należą do massy zmarłego Starozakon: Man Salomona Hohwale, dla zrzeczenia się takowey przez Sukcessorów, Rezolucyą Trybunału I. Instancyi Wolnego M. Krakowa z dnia 11 Lutego r. z. 1818 do L. 295 za wakuiącą uznaney. Pierwsza z tych realności to iest Kamienica pod L. 56 sytuowana oszacowana iest urzędownie przez w sztuce biegłych przysięgłych w ilości zł. pol dziewięć tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt dziewięć. —— Piętro zaś drugie Kamienicy pod L. 82 oszacowane zostało przez tychże w sztuce biegłych, w ilości zł. p. sześć tysięcy osmset dwadzieścia, groszy pięć., od których to cen pierwsze zacznie się wywołanie, i których to cen część dziesiątą iako wadjum przed rozpoczęciem licytacyi, chęć kupna maiący złożyć winni będą. — O tytułach własności stanie hypotecznym, opis e urzędowym tychże nieruchomości, i dalszych warunkach licytacyi każdego czasu wiadom się powziąść można u podpisanego Pisarza sprzedarz odbywaiącego. W Krakowie d. 23 Stycznia 1819 r.

Matakiewicz, P. O. D. Pisarz Aktow